

Najvyšší súd
Slovenskej republiky

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a sudcov JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Jany Zemkovej PhD. v právnej veci žalobcov: **1/ MVDr. M. D.** bytom Ž., **2/ Z. D.** bytom Ž., oboch právne zastúpených *JUDr. I. P. advokátkou so sídlom Ž.*, proti žalovanému: **Katastrálny úrad v Žiline**, Hollého 7, Žilina, za účasti účastníka konania **MVDr. M. D.** bytom M. o preskúmanie zákonnosti a postupu rozhodnutia žalovaného zn.: Vo-17/2009-Ľu (Pd), zo dňa 04. júna 2009, konajúc o odvolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/40/2009-66 zo dňa 25. mája 2010 jednomyseľne

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/40/2009-66 zo dňa 25. mája 2010 **p o t v r d z u j e**.

Žalobcom 1, 2 a účastníkovi konania MVDr. M. D. náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline zamietol žalobu žalobcov, ktorou sa domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného zn. Vo-17/2009-Ľu(Pd) zo dňa 04.06.2009, ktorým žalovaný podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku zamietol odvolanie žalobkýň 1) a 2) a potvrdil rozhodnutie Správy katastra Žilina č. 5136/05-P-DE zo dňa 31.10.2008, ktorým Správa katastra Žilina vyhovelá protestu námestníka prokurátorky Okresnej prokuratúry v Žiline č. Pd 174/08-6 zo dňa 29.09.2008 a zrušila rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva č. k. V 5136/05 zo dňa 10.10.2005.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že dôvody uvedené v žalobe považuje za neopodstatnené a na tie, ktoré boli doručené Krajskému súdu v Žiline dňa 24.08.2009 nemohol s poukazom na ustanovenie § 250h ods. 1 prihliadať, lebo boli uplatnené po dvojmesačnej lehote.

Stotožnil sa s odôvodnením rozhodnutia žalovaného a námietky žalobkyní vyhodnotil ako nedôvodné. K námietke doručovania rozhodnutia uviedol, že Z. D. (v tom čase maloletej) bolo rozhodnutie Správy katastra Žilina č. V 5136/05-P-DE zo dňa 31.10.2008 doručené prostredníctvom zákonnej zástupkyne, jej matky (§ 16 správneho poriadku) M. D. riadnym spôsobom a do vlastných rúk dňa 26.11.2008, napokon proti nemu podala aj odvolanie. Za správny považoval krajský súd aj postup žalovaného, keď rozhodoval vo vzťahu k žalobkyni v 1. rade, nakoľko bola spoluvlastníčkou prevádzaných nehnuteľností. Čo sa týka námietky, že protestom prokurátora je možno napadnúť len existujúce rozhodnutie správneho orgánu a námietky, že Krajský súd v Žiline svojím rozsudkom v konaní 10Sp/34/2006-21 zrušil rozhodnutie správy katastra o povolení vkladu vlastníckeho práva krajský súd konštatoval, že Správa katastra v Žiline na základe protestu prokurátora Pd 174/08-6 (ktorý správe katastra bol doručený dňa 01.10.2008), zrušila existujúce rozhodnutie, nakoľko k zrušeniu tohto rozhodnutia došlo zo strany prvostupňového správneho orgánu dňa 31.10.2008 a z predloženého spisu KS Žilina sp. zn. 10Sp/34/2006 mal súd preukázané, že na základe uznesenia KS Žilina č. k. 10Sp/34/2006-97 zo dňa 05.05.2009 bolo konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. V 5136/05 zo dňa 10.10.2005 o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností zastavené podľa § 250i ods. 4 O.s.p., nakoľko medzičasom bolo predmetné rozhodnutie správneho orgánu o povolení vkladu vlastníckeho práva z predmetnej darovacej zmluvy zrušené na základe protestu prokurátora. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.06.2009, takže nie je možné konštatovať, že by protestom prokurátora bolo napadnuté neexistujúce rozhodnutie.

Za bezpredmetný považoval krajský súd aj ďalší dôvod, že napadnúť protestom prokurátora je možné len právoplatné rozhodnutie a tvrdenie, že nie je možné zrušiť rozhodnutie hoci vlastné, u ktorého platí domnienka, že nie je právoplatné. Právne účinky vznikajú na základe právoplatného rozhodnutia správy katastra o povolení vkladu podľa § 28 ods. 3 katastrálneho zákona, ale na druhej strane podľa § 31 ods. 6 tohto zákona rozhodnutie o povolení vkladu nadobúda právoplatnosť dňom jeho vyznačenia (v danom prípade dňa 10.10.2005). Proti rozhodnutiu, ktorým sa vklad povoľuje nemožno podať opravný prostriedok (zák. č. 162/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.08.2009). V súlade s ustanovením § 27 ods. 1 písm. e/ zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre je možné podať protest prokurátora do troch rokov od nadobudnutia právoplatnosti, resp. ak ide o rozhodnutie, proti ktorému nemožno podať riadny opravný prostriedok do troch rokov od jeho vydania, čo je daný prípad. Protest prokurátora bol podaný proti existujúcemu rozhodnutiu a v súlade v ust. § 27 ods. 1 písm. e/ zákona č. 153/2001 Z.z. v zákonnej lehote. Pretože Správa katastra Žilina vo vkladovom konaní nepostupovala v súlade s ust. §§ 31, 42 zák. č. 162/1995 Z.z. a vyhl.č. 79/1996 Z.z., (keď bolo zistené, že podpis na opravnej doložke nie je podpisom MVDr. D.), došlo k zrušeniu rozhodnutia. Postup správnych orgánov prvého a druhého stupňa bol správny a súladný so zákonom. Protest prokurátora bol podaný oprávneným subjektom, v zákonnej lehote a dôvody v ňom uvedené nevybočujú z rámca zákona. Žalobkyne 1/, 2/ nekonkretizovali, pokiaľ tvrdili porušenie § 64 zákona č. 71/1967 Zb. (ide o konanie o ustanovenie týkajúce sa obnovy konania) a taktiež nekonkretizovali porušenia § 24 ods. 1, § 23 a § 30 ods. 1 správneho poriadku, iba uviedli, že žiadajú zrušiť rozhodnutia správnych orgánov podľa § 250j ods. 2 a), b), d), e) O.s.p. Záverom uviedol, že prokurátor na základe listinných dôkazov odôvodnil svoj protest tým, že neboli dodržané ustanovenia zákona

162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a ustanovenia vykonávacej vyhlášky č. 79/1996 Z.z., z ktorých dôvodov bolo rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva k špecifikovaným nehnuteľnostiam z darovacej zmluvy zrušené. Správne teda postupoval aj druhostupňový správny orgán, keď prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Proti rozsudku krajského súdu podali v zákonnej lehote odvolanie žalobkyne 1/, 2/ prostredníctvom právnej zástupkyne a navrhli napadnutý rozsudok zrušiť a konanie vo veci zastaviť. V dôvodoch uviedli, že s poukazom na ust. § 24 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre ako aj § 14 zákona o správnom konaní a § 30 ods. 1 katastrálneho zákona je účastníčkou konania maloletá Z. D. ako aj jej matka MVDr. M. D. z toho titulu, že maloletá bola v zmysle rozhodnutia o povolení vkladu č. j. V 5136/05 zo dňa 10.10.2005 nadobúdateľkou nehnuteľnosti v kat. území B. zapísaných na LV č. 379 v podiele ½ a jej matka MVDr. M. D. zároveň spoluvlastníčkou ½ v predmetných nehnuteľnosti. Citovali ust. § 27 ods. 1 písm. c/, e/ zákona č. 153/2001 Z.z., ďalej ust. § 3, § 18 ods. 3, § 33 a § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní a uviedli, že rozhodnutie č.j. V 5136/05 bolo doposiaľ doručené len MVDr. M. D. Vzhľadom na to, že žiadateľom o vydanie protestu prokurátora bol MVDr. M. D., teda otec Z. D. a bývalý manžel M. D., bolo na zvážení správneho orgánu, či v danom prípade v správnom konaní neustanoví maloletej opatrovníka, resp. či posúdi jej vek tak, že je spôsobilá na právne úkony a vydá rozhodnutie v súčinnosti s obidvoma účastníkmi konania. Skutočnosť, že orgány činné v trestnom konaní na základe znaleckého posudku zistili, že MVDr. M. D. sa nepodpísal pod opravnou doložkou darovacej zmluvy nie je dôvodom, aby správny orgán konal nezákonne a porušoval práva a právom chránené záujmy ďalších účastníkov konania. Namietali, že protest prokurátora bol podaný na Správu katastra Žilina dňa 01.11.2008 a teda po uplynutí trojročnej lehoty v zmysle § 21 zákona č. 153/2001 Z.z. Tak ako mal právo podať protest prokurátor, mohol sa MVDr. M. D. domáhať svojej ochrany zákonnými prostriedkami a to či už podľa § 65 a nasl. zákona o správnom konaní alebo podľa § 247 O.s.p., resp. civilnou žalobou na súde o neplatnosť zmluvy v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p., ale ani jeden z týchto zákonných prostriedkov nevyužil. Štátny orgán rozhodol o zasiahnutí do práv a právom chránených záujmov Z. D. tak, že jej chcel zrušiť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, čo odporuje zásade zákonnosti a rovnosti účastníkov konania v zmysle § 3 správneho poriadku a tiež aj zásade základnej právnej istoty v zmysle článku 2 ods. 2 Ústavy SR.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyň navrhol rozsudok krajského súdu potvrdiť.

Ďalší účastník MVDr. M. D. sa k odvolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku vyvesené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Najvyššieho súdu SR www.supcourt.gov.sk, www.nsud.sk, najmenej 5 dní vopred, v senáte rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 01. mája 2011) a rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Z obsahu súdneho a administratívneho spisu najvyšší súd zistil, že dňa 18.08.2005 bol na Správe katastra Žilina prijatý návrh (zaevidovaný pod č. V 5136/05) na vklad do katastra nehnuteľností podaný MVDr. M. D. ako darcom a Z. D. ako obdarovanou, zastúpenou MVDr. M. D., zákonnou zástupkyňou maloletej (v zmysle rozsudku Okresného súdu Žilina č. k.

15P/322/2004-14 zo dňa 09.11.2004, právoplatný dňa 02.12.2004, ktorým bol schválený právny úkon zákonnej zástupkyne, a to podpísanie predmetnej darovacej zmluvy za maloletú). Správa katastra Žilina na základe podaného návrhu rozhodnutím zo dňa 23.09.2005 (riadne doručeným účastníkom) prerušila konanie na dobu 30 dní za účelom odstránenie nedostatkov návrhu na vklad a jej príloh, a to doplnením rodného priezviska darcu, vyčíslením výmery podielu $\frac{1}{2}$ na jednotlivých parcelách v m² a v návrhu na vklad v článku 5 zmluvy opraviť názov správneho orgánu. Následne po vykonaní opravy na darovacej zmluve formou opravnej doložky bol dňa 10.10.2005 povolený vklad vlastníckeho práva. Z konania vedeného na Krajskom súde v Žiline sp. zn. 10Sp/34/2006 vyplýva, že v rámci tohto konania sa MVDr. M. D. proti Správe katastra Žilina domáhal uloženia povinnosti doručiť mu rozhodnutie, resp. darovaciu zmluvu zo dňa 12.08.2005 s vyznačením povolenia vkladu vlastníckeho práva a následne aj zrušenia rozhodnutia o povolení vkladu zo dňa 10.10.2005 vo vzťahu k darovaným nehnuteľnostiam z dôvodu, že po nahliadnutí do spisu zistil, že sa mal dostaviť na správny orgán a nedostatky zmluvy odstrániť vlastnoručným podpisom, čo nie je pravdou, pretože po doručení rozhodnutia o prerušení konania odcestoval na niekoľko mesiacov do zahraničia a žiadne nedostatky na zmluve neodstraňoval. Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 12.03.2007 č. k. 10Cp/34/2006-21 uložil povinnosť doručiť MVDr. M. D. rozhodnutie Správy katastra v Žiline zo dňa 10.10.2005. Zo spisu ďalej vyplýva, že uznesením zo dňa 05. mája 2009 krajský súd vo veci konanie zastavil podľa § 250i ods. 4 O.s.p. z dôvodu, že rozhodnutie správy katastra o povolení vkladu bolo medzitým napadnuté protestom prokurátora a rozhodnutie správneho orgánu zrušené.

Z administratívneho spisu ďalej vyplýva, že Správe katastra Žilina bol dňa 01.10.2008 doručený protest prokurátora proti rozhodnutiu Správy katastra Žilina sp. zn. V 5136/05 zo dňa 10.10.2005, v ktorom bolo poukázané na to, že nepostupovala v súlade s ustanoveniami § 31, § 42 ods. 1, 2, 4 katastrálneho zákona a vyhlášky č. 41 ods. 2 č. 79/1996 Z.z. lebo nedostatky darovacej zmluvy neboli odstránené spôsobom, ktorý predpokladá zákon. Pod vykonanou opravou formou opravnej doložky sa síce nachádzal podpis „D.“, ktorý však nepatril darcovi. Tieto skutočnosti zistili orgány činné v trestnom konaní znaleckým posudkom č. 75/2008 zo dňa 17.09.2008, ktorým bolo potvrdené, že podpis D. pod opravnou položkou darovacej zmluvy zo dňa 12.08.2004 nie je jeho vlastnoručným podpisom. Na základe toho Správa katastra Žilina svojím rozhodnutím č. V 5136/05-P-DE zo dňa 31.10.2008 vyhovel protestu prokurátora č. Pd 174/2008-6 zo dňa 29.09.2008 a rozhodnutie č. V 5136/05 zo dňa 10.10.2005 o povolení vkladu vlastníckeho práva zrušila. Na základe podaného odvolania žalobkyní, žalovaný ako odvolací správny orgán napadnutým rozhodnutím zn.: Vo-17/2009-Lu (Pd) rozhodnutie správy katastra potvrdil.

Je potrebné dodať, že správa katastra skúma spôsobilosť zmluvy v súlade s ustanovením § 41 ods. 1) – 3) katastrálneho zákona. *Predpokladom povolenia vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností na základe darovacej zmluvy, resp. inej zmluvy, je splnenie zákonných podmienok ustanovených v § 31 ods. 1 tohto zákona, podľa ktorého, správa katastra preskúma platnosť zmluvy a to najmä oprávnenie prevádzajúcich nakladať s nehnuteľnosťou, či je úkon urobený v predpísanej forme, či sú prejavy vôle hodnoverné, či sú dostatočne určité a zrozumiteľné a či zmluvná voľnosť, prípadne právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené.*

Pri rozhodovaní o povolení vkladu prihliada správa katastra aj na skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu (§ 31 ods. 2 katastrálneho zákona).

Podľa § 219 ods.2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Napriek tomu, že prokuratúra pristúpila k takémuto rigidnému ponímaniu zákonnosti a pristúpila k podaniu protestu, najvyšší súd z hľadiska dodržania dikcie zákona nemôže hodnotiť tento postup ako nezákonný, a v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenie súdu prvého stupňa, ktoré dopĺňa o nasledovné dôvody.

V prvom rade treba poukázať na skutočnosť, že darovacia zmluva zo dňa 12.08.2004, uzavretá podľa § 628 a nasl. Občianskeho zákonníka, obsahuje všetky podstatné náležitosti právneho úkonu a je platným právnym úkonom, ktorý bol schválený rozsudkom Okresného súdu v Žiline č. k. 15 P 322/2004-14 zo dňa 09.11.2004. Nebolo spochybnené, že darovacia zmluva bola podpísaná prevodcom MVDr. M. D. a pravosť jeho podpisu bola osvedčená notárom. Prevodca určite, zrozumiteľne a vážne prejavil vôľu darovať nehnuteľnosť svojej dcére (žalobkyni 2). V rozsudku o schválení právneho úkonu sa navyše uvádza, že „*matka maloletého dieťaťa uviedla, že ešte počas trvania manželstva s otcom dieťaťa tieto nehnuteľnosti na základe darovacej zmluvy dostala tak ona, ak aj otec dieťaťa v 1/2-ici od jej rodičov.*“

Zásadná otázka v konaní zostala ohľadne kvality nedostatkov procesných podmienok a to, 1) absencia rodného priezviska darcu na zmluve, 2) vyčíslit' podiel 1/2-ica na jednotlivých parcelách, 3) v návrhu na vklad a v čl. V zmluvy opraviť názov správneho orgánu. Podľa názoru najvyššieho súdu, v zásade materiálne nebrániacich vkladu, ale iba formálne, pretože zákon tieto náležitosti formálne vyžaduje v § 42 ods. 2 katastrálneho zákona. Právna otázka, či systematickým výkladom možno obmedziť rozsah procesných podmienok konania o vklade, nie je dostatočne ustálená a bez podporných nálezov na takúto kompetenciu správneho súdu ani prakticky realizovateľná, vzhľadom na ústavný koncept tzv. arbitrárneho rozhodnutia všeobecného súdu.

Najvyšší súd konštatuje, že je súladný s dikciou zákona záver Správy katastra Žilina, že darovacia zmluva mala nedostatky, ktoré neboli odstránené spôsobom, aký predpokladá zákon. Pod vykonanou opravou, formou opravnej doložky v zmysle ustanovenia § 41 ods.2 vyhlášky sa síce nachádza podpis „D.“, tento však nepatrí darcovi MVDr. M. D., na základe znaleckého posudku v trestnom konaní.

Preto, ak správa katastra rozhodla, že povolením vkladu vlastníckeho práva č. k. V 5136/05 zo dňa 10.10.2005 boli porušené ustanovenia § 31 ods.1.3, § 42 ods. 1, 2, 4 katastrálneho zákona a § 41 ods. 2 vyhlášky č. 79/1996 Z.z. rozhodla v súlade s dikciou uvedených zákonných ustanovení.

Najvyšší súd poukazuje na to, že katastrálne konanie o povolení vkladu neobsahuje tzv. ustanovenia o odstraňovaní tvrdości zákona. Rovnako takáto kompetencia nie je daná ani všeobecným súdom. Podľa názoru najvyššieho súdu otázky nastolené v tomto konaní majú skôr charakter ústavnosti ako zákonnosti.

Úlohou súdu v správnom súdnictve je preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánu verejnej správy, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa dospel k záveru, že odvolacie námietky neboli spôsobilé spochybnit' prísne vecnú stránku napadnutého rozsudku, preto v súlade s ustanovením § 219 ods. 1, 2 O.s.p. rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/40/2009-66 zo dňa 25. mája 2010 ako vecne správny potvrdil a v podrobnostiach naň odkazuje.

O náhrade trov odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že ich náhradu účastníkom, ktorí v konaní nemali úspech nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 02. júna 2011

JUDr. Ivan R u m a n a, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková